

ГАРЧИГ

1	ТУХАЙН ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	2
2	СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	3
3	НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	5
4	БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	5
5	НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	6
6	ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	6
7	ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ ..	7
8	ХОГ, ХАЯГДАЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	8
9	ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	11
10	АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ	15
11	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	16
12	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	17
13	ДҮГНЭЛТ	20
14	ТАЙЛАНГИЙН ХАВСРАЛТУУД	Error! Bookmark not defined.

1 ТУХАЙН ОНЫ УУЛЫН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

“Талст молор” ХХК нь 2013 онд Геологийн суурь судалгаа хийх үндсэн үйл ажиллагааны чиглэлтэйгээр байгуулагдсан. 2015 оны 10 дугаар сарын 21-ны өдрийн АМГ-ын Кадастрын хэлтсийн даргын 886 тоот шийдвэрээр XV-019692 тоот хайгуулын тусгай зөвшөөрөл 3 жилийн хугацаатай олгогдсон. Улмаар талбайн хэмжээнд судалгаа хийж Хар дав гэх нэртэй гянтболдын хэтийн төлөв сайтай илрэл дээр үндсэн хайгуулын ажлыг 2015-2017 онуудад өөрийн хөрөнгөөр хайгуул хийж гянтболдын үндсэн ордыг нээн илрүүлж гянтболдын нөөцийг үйлдвэрлэлийн “В” зэргээр бодитой нөөцийг 0.36% -ийн дундаж агуулгатайгаар 147.4 тн, “С” зэргээр боломжтой нөөцийг 0.49% -ийн дундаж агуулгатайгаар 312.5 тн, “Р₁” зэргээр илрүүлсэн баялгийг 0.28% -ийн дундаж агуулгатайгаар 386.46 тн, “Р₂” зэргээр таамгалсан баялгийг 0.89% -ийн дундаж агуулгатайгаар 21.47 тн –оор, нийт В+С зэргээр 459.90 тн, баялгийг Р₁+Р₂ зэргээр 407.93 тн –оор тооцон “Оцог хад”-ны гянтболдын ордын нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаанаар батлуулж, эрдэс баялгийн нэгдсэн санд бүртгүүлсэн.

2017 оны 09 сарын 28-ны өдөр Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших 407.99 га бүхий “Богоч” нэртэй талбайд АМГТГ-ын Кадастрын хэлтсийн даргын шийдвэрээр MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл олгогдсон.

Тус ордыг ашиглах “Техник эдийн засгийн үндэслэл” /ТЭЗҮ/-ийг “ЖИ ЭМ ПРОЖЕКТ” ХХК боловсруулсан байна. Тус ТЭЗҮ-ийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 14-10-06 тоот дүгнэлтээр баталгаажуулсан байна. Монгол улсын Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тухай хуулийн 7-р зүйлд заасны дагуу тус төслийн Байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг БОАЖЯ-аас 2017 оны 09-р сарын 05-ны өдөр гаргасан байна.

Төслийн гол зорилго нь “Оцог хад нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах” техник эдийн засгийн үндэслэлээр тус ордыг байгаль орчинд сөрөг нөлөөлөл багатайгаар далд аргаар олборлох, зах зээлд борлуулахад тус төслийн зорилго оршино. Төслийн үргэлжлэх хугацаа 7 жил болно.

“Талст молор” ХХК –ийн “Оцог хад” уурхайн үйл ажиллагаа нь цаг агаар, газарзүйн онцлогоос шалтгаалж хавар дулааны урь орохоос эхлэж намар хүйтний улирал эхлэх хүртэл 4 сарын 20 –оос 10 –р сарын 1 хүртэл жилд 5 сар хугацаанд үйл ажиллагаа явуулдаг. 2025 онд тус уурхайн үйл ажиллагаа 2025 оны 05 –р сарын 10 –аас эхлэж 10 –р сарын 05 хүртэл хугацаанд багахан хүчин чадлаар богино хугацаанд ажилласан ч бид БОМТөлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг шат дараатай хийж гүйцэтгэсэн.

2025 оны ашиглалтын үйл ажиллагаагаар тус төсөл нь далд уурхайн штрек малталтыг 2х2.2 м хөндлөн огтлолоор 700 у.м нэвтрэлт гүйцэтгэхээс 244,6 у.м, налуу малталтыг 1.5х2.3 м хөндлөн огтлолоор 100 у.м нэвтрэлт гүйцэтгэхээс 0 у.м, уулын цул нураалтыг 33,999 мян.м³ нураалт хийж гүйцэтгэхээс 12998 мян.м³ нураалт зэрэг далд уурхайн нэвтрэлт, олборлолтын ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

2 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Төслөөс байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг БОННУ – нд тусгагдсанаар дараах үе шатаар хэрэгжүүлж ажилласан болно.

Хүснэгт 1. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгаж, бууруулсан арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Агаарын чанар	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор замыг тогтмол усалгаа хийсэн	Зам талбай	төгрөг	30,000	15	450,000	Тогтмол	Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4585:2016
		Автотээврийн улсын үзлэг оношлогоог хийлгэж хүнд даацын тээврийн хэрэгслүүдэд засвар үйлчилгээг хийсэн	Хүнд даацын тээврийн хэрэгсэл	төгрөг	1,500,000	1	1,500,000	Тогтмол	
		Ил задгай хог хаягдлыг шатаахыг хориглож, ахуйн хог хаягдал болон бохирын цооногт ариутгал халваргүйжүүлэлтийг хийсэн	Уурхайн нутаг дэвсгэрт	төгрөг	100,000	4	400,000	8 ба 9-р сард	
		Дотоод тээвэрлэлтийн замд	Зам талбай	төгрөг	500,000	1	500,000	2025 онд	

		хайрган хучилтыг хийсэн							
2.	Хөрсөн бүрхэвч	Шимт хөрсний овоолгыг технологийн дагуу хадгалж, шимт чанарыг сайжруулсан	Овоолго	төгрөг	500,000	1	500,000	Тогтмол	Хөрс бохирдуулагч бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 5850:2008
		Хөрсөн дээр тос масло асгарсан тохиолдолд асгарсан хэсэгт элс асган саармагжуулан, бохирдсон хэсгийг хаягдал руу ачуулсан	Хөрсөн бүрхэвч	төгрөг	300,000	1	300,000	Тогтмол	
3.	Гадаргын ба газрын доорх усны нөөц	Дүнгэлт гаргуулж, хэрэгцээт усны гэрээг байгуулж,төлбөрийг төлсөн	Усны төлбөр	төгрөг	4,015,616.00	1	4,015,616.00	2025 онд	“Усны чанар,хаягдал ус,Техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4943-2015
4.	Газар ашиглалт	Газар ашиглах гэрээний дагуу тухайн жилийн төлбөрийг барагдуулсан	Уурхайн нутаг дэвсгэрт	төгрөг	105,862.00	1	105,862.00	2025 онд	
	Нийт						7,771,478		

3 НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хүснэгт 2. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөхөн сэргээлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Техникийн нөхөн сэргээлт /уурхайн бүс/	Ухсан газрыг шимт хөрсөөр дүүргэж, ашиглагдахгүй байгаа зам талбайг нөхөн сэргээсэн	төгрөг	1	1,300,000	1,300,000	2025 онд	
	Нийт					1,300,000		

4 БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗ БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Тус төсөл нь далдаар олборлолт явагддаг учир тухайн бүс нутгийг төлөөлж чадахуйц газар нутгийг сонгон дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг орон нутгийн саналыг хүлээн авч хамтран хэрэгжүүлсэн. Тухайн орон нутгийн саналаар тус сумын нутаг дэвсгэр дээр хууль бус ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагаанд өртөж эвдрэлд орсон талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийг 1 га талбайд хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөж 1 га талбайд хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 3. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга, хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хүрээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Төслөөс үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг арилгах, багасгах арга хэмжээ авсны дараа үлдэж байгаа нөлөөллийг арилгах	Тухайн орон нутгийн төр захиргааны саналыг үндэслэн техникийн нөхөн сэргээх ажил хийгдсэн.	/Алтай сумын Бодонч багийн нутаг дэвсгэр-т “Хөндийн хэв” гэх газарт	1 га	3,000,000	3,000,000	2025 онд	
		Барлаг багийн нутагт /Бага хатуун ус/ эх	Бага хатуун ус булагийн эх хамгаалсан	1	5,000,000	5,000,000	2025 онд	

		хамгаалсан						
2.	Алтай сумын төвд мод бут тарих	Тэрбум мод хөтөлбөрийн хүрээнд Алтай сумын төв зам дагуу 1,5 га талбайд 1500 ш мод /бургас/ тарихаар төлөвлөсөн	Төлөвлөгөөний дагуу мод таригдаагүй	-	-	-	2025 онд	Алтай Сумын зүгээс мод тарих талбайг бэлдээгүй, хашаа хороо байхгүй, усалгааны систем бэлэн болоогүй 2026 онд нөхөж нэмж тарихаар төлөвлөсөн
	нийт					8,000,000		

5 НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Нүүлгэн суурьшуулах үйл ажиллагааны явц, түүний үр дүнд хөндлөнгийн хяналт тавихын зэрэгцээ төсөл хэрэгжүүлэгчийн зүгээс тэдгээр хяналтын тайлан, мэдээнд үндэслэн нүүлгэн шилжүүлэх үйл ажиллагааны дотоод хяналтын тогтолцоо, хөрөнгө зарцуулалтын зориулалтад хяналт тавих замаар үр дүнг хангана.

Хүснэгт 4. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ

№	Хийгдсэн ажил	Хариуцах эзэн	Төсөв
1	Нүүлгэн суурьшуулах хороо байгуулсан.	Уурхайн дарга олон нийтийн алба	Үйл ажиллагааны зардалд тусгах
2	Нүүлгэн суурьшуулах үйл ажиллагааны цар хүрээг тодорхойлоход нүүлгэн суурьшуулах үйл ажиллагаа явагдахгүй.		
3	Нөхөн олговрын үнэлгээ байхгүй.		
	Нийт		-

6 ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших Богоч хэмээх ашигт малтмалын ашиглалтын талбайд түүх, археологийн дурсгалуудыг археологийн судалгааны орчин үеийн арга зүйн дагуу нарийвчилсан хайгуулыг гүйцэтгэсэн боловч ямар нэгэн түүх, археологийн дурсгал илэрч мэдэгдээгүй байна.

Уурхайн ашиглалтын талбай нь Алтайн нурууны уулархаг хэсгээс бүрдсэн, хойт талаараа их уулстай тэдгээр уулсын дамнан байрлах учир хүмүүсийн оршуулгын болоод ахуйн үйл ажиллагааны ул мөр харьцангуй бага хадгалагджээ. Тус компани одоогоор тус ашиглалтын талбайд ашигт малтмалын хайгуул, ашиглалтын далд малталтын хэвтээ амны 2.0х2.2 м хөндлөн огтлолтой уулын далд малталт /штолын/ нэвтэрсэн байна. Түүнийг түүх, археологийн дурсгал дайрагдсан өртөгдсөн эсэхэд нарийвчилсан шалгалт хийсэн бөгөөд энэхүү уулын далд малталтанд ямарваа нэгэн түүх, археологийн дурсгал өртөгдөөгүй болно. Хэрэв уурхайн үйл ажиллагааны үед Археологийн болон палеонтологийн ховор түүх соёлын дурсгалт олдворууд гарч ирэхэд төрийн холбогдох байгууллагуудад заавал мэдэгдэх ёстой үүргээ биелүүлэн ажиллана.

7 ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Тухайн төсөл хэрэгжих хугацаанд өрөмдлөг-тэсэлгээний ажилд жилд энгийн найрлагат “эмульс” тэсрэх бодис ашиглана. Энэ тэсрэх бодисын найрлагад ордог химийн хортой ба аюултай бодисуудын эрсдэлийн үнэлээг БОННУ хийсэн. Уурхайн тэсрэх бодис, шатах тослох материалаас өөр химийн аюултай бодис хэрэглэхгүй.

Тиймээс ажилчидад аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг тогтмол өгч ажилласан.

Хүснэгт 5. Осол, эрсдэлийн менежмент

№	Болзошгүй аюул осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга, хэмжээ	Арга хэмжээн ий цар, хүрээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Түймэр, гал түймэр гарах	Гал түймэртэй тэмцэх багаж хэрэгсэл бэлдэх	Ажлын байр	18	30,000	540,000	2025 онд	
2.	Ажилчдын аюулгүй байдлыг хангах	Болзошгүй аваар ослын үед яаралтай хэрэглэх анхны тусламжийн багаж хэрэгсэл, эм тариаг бэлэн байлгах эм	Нийт ажилчид	4	230,000	920,000	2025 онд	

		эмнэлгийн зардал						
	Нийт					1,46 0,000		

8 ХОГ, ХАЯГДАЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Хог хаягдлын анхан шатанд нь ангилан ялгаж, хаях ажлыг хэвшүүлж, дахин ашиглах хог хаягдлын хувь хэмжээг нэмэгдүүлнэ. Хог хаягдлыг зохистойгоор хаяж байгаа эсэхэд тогтмол хяналт хийж, ажлын байрны шалгалт тогтмол явуулсан.

Нийт ажилласан хугацаа буюу 1 сарын хугацаанд нийт 71 ажилчдаас 960 кг буюу 1 тн ахуйн хог хаягдал гарсан байна. 1 сард 1 тн ахуйн хатуу хог хаягдал гарсан ба үүнийг 330 кг-аар сард 3 удаа өөрсдийн тээврийн хэрэгслээр Алтай сумын төвлөрсөн хогийн цэг рүү нийлүүлсэн.

Хүснэгт 6. Хог хаягдлын менежмент

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлсэн хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ахуйн	Ахуйн хог хаягдлыг ангилан ялгаж, тогтоосон цэгт зориулалтын саванд хадгалах	Хатуу хог хаягдал	төгрөг	2,000,000	1	2,000,000	2025 онд	“Хог хаягдлын тухай” хууль -
		Холбогдох байгууллагатай шинэчлэгдсэн хууль, журмын дагуу гэрээ байгуулж, тээвэрлэсэн		төгрөг	500,000	3	1,500,000	Жил бүр	
2.	Үйлдвэрийн	Дугуй, төмөр зэрэг үйлдвэрийн хог	Үйлдвэрийн хог хаягдал	төгрөг	1,000,000	1	1,000,000	Жил бүр	

		хаягдлыг гэрээгээр тээвэрлүүлэх							
	Нийт						4,500,000		

9 ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

2025 онд тус компани нь БОМТ –нд тусгагдсан орчны хяналт шинжилгээний ажлуудыг тухай бүрт нь хийж гүйцэтгэсэн.

“Талст молор” ХХК-ийн Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зорилго:

о БОНБНУ-ний судалгаагаар урьдчилан гаргасан нөлөөллүүдийг хүлээн зөвшөөрсөн хэмжээнд байлгах

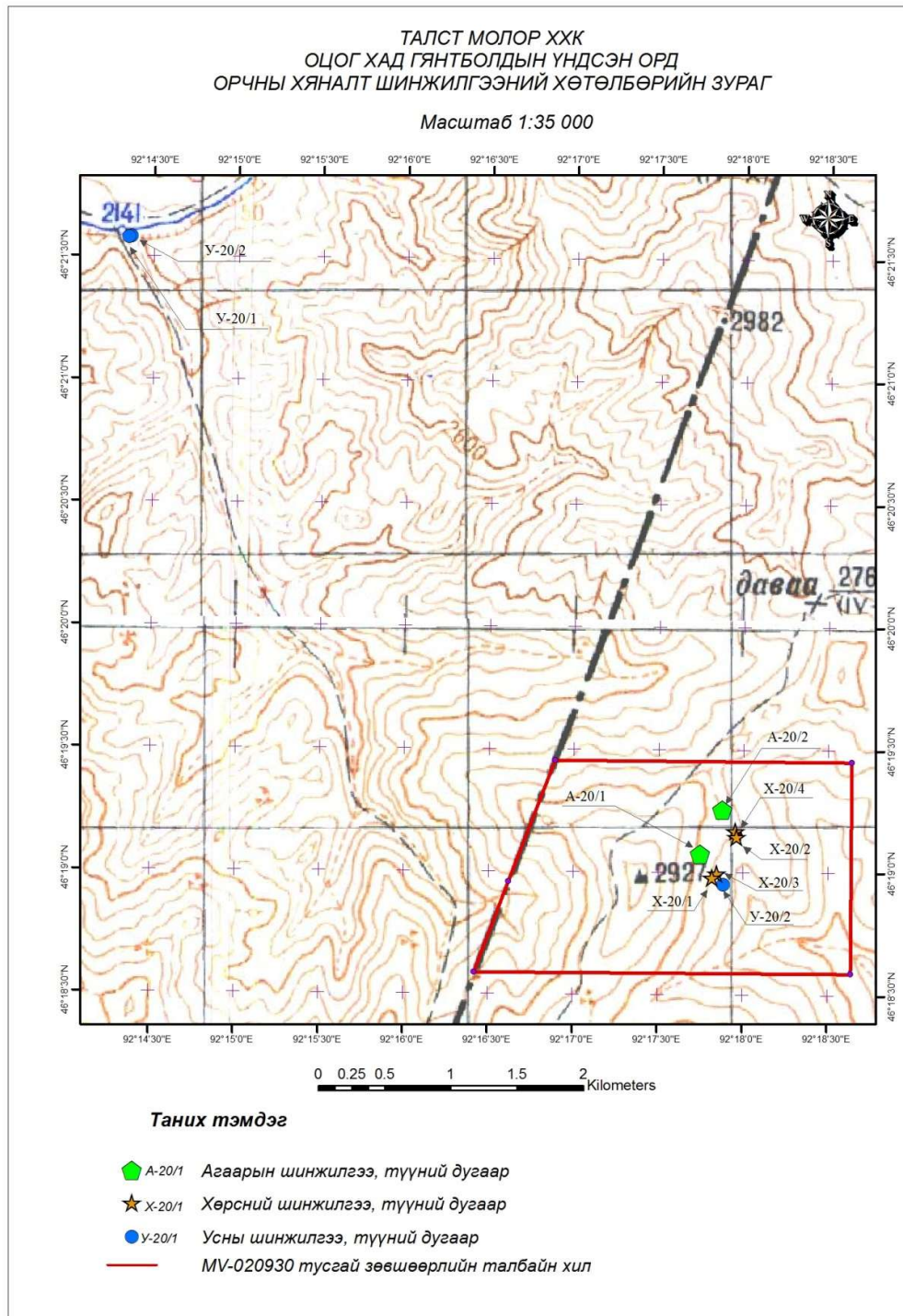
о Уурхайн нөлөөлөлд өртөж болзошгүй болон хяналтын байршилд мониторинг хийх цэгүүдийг сонгож байгалийн өөрийн өөрчлөлт ба уурхайн нөлөөллөөс үүсэх өөрчлөлтийг харьцуулан судлах бололцоо олдохуйц мэдээлэл бүрдүүлэх

о Байгаль орчны стандарт, хууль, эрх зүйн баримт бичгийн өөрийн фондтой болж, хэлтсүүдийг бодит мэдээллээр шуурхай хангаж байдлыг сайжруулна.

Хүснэгт 7. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Түрэмэг 7. Ерөнхий агаарын шинжилгээний дотоод								
№	Хяналт шинжилгээ хийгдсэн үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга аргачлал
	1	2	3	4	5	6	7	8
Агаар	Агаар дахь тоосжилтын хяналт: Нийт тоос PM2.5, PM10 Тоосны уналт Бохирдлын цэгэн эх үүсвэр: SO2, NOx Тоосжилтын бохирдлын хэмжээ	- Уурхайн гадаад тээврийн замаас салхины доод талд - Уурхайн агааржуулалтын амны хэсгээс - Уурхайн ажилчдын кемпийн орчимд - Хаягдал чулуулгийн талбай орчимд талбайгаас салхины доод талд	Жилд 2 удаа	1	300,000	300,000	Уурхайн дотоод зам талбайн тоосжилтын байдалд өдөр бүр нүдэн баримжаагаар ажиглалт явуулж, зам талбайн тоос дарах ажилд хяналт тавих	MNS 4048-88. Тоосны хэмжээг тодорхойлох жингийн арга. MNS 3384-82. Сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага MNS 4585-2016. Агаар орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага MNS 12.055-91. Ажлын байрны агаар

								дахь тоосны хэмжээг тодорхой лох
Хөрс	- Хөрсний агрохими, нийт азот,хөдөлг өөнт фосфор, солилцох кали, карбанат, хүнд металл (Cr, Pb, Ni, Zn) бактери	-Шимт хөрсний овоолгоос -Уурхайн 2- р ам орчимоос -Ажилчдын тосгоноос	Жилд 2 удаа	1	150,0	150,0 00		Хөрсний агрохими йн үзүүлэлт ийг тодорхой лох MNS 3310-91
Ус	- Усны ерөнхий химийн шинжилгээ, бактериоло гийн шинжилгээ. (рН, ЕС, TDS-ийн нийт шүлтлэг, хатуулгын хэмжээ гэх мэт) - Ахуйн хаягдал усны ерөнхий химийн шинжилгээ бактериоло гийн шинжилгээ. (рН, ЕС, TDS-ийн нийт шүлтлэг, хатуулагын хэмжээ гэх мэт)	-Ахуйн хэрэглээний усанд -Ус хуримтлуул ах нуур -Голын усанд	Жилд 2 удаа	1	200,00 0	200,0 00		Усны чанарыг тодорхой лох MNS 4586:199 8.
	Нийт					650,0 00		

Зураг 1. Орчны хяналт шинжилгээний зураг

Хүснэгт 8. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дээж авсан цэгүүдийн мэдээлэл

<u>Д/Д</u>	<u>ОХШ -ий хөтөлбөр</u>	<u>Дээжийн дугаар</u>	<u>Уртраг</u>	<u>Өргөрөг</u>	<u>Өндөржилт, м</u>	<u>Тодорхойлолт</u>	<u>Тайлбар</u>
1	Хөрс	Хөрс дээж №Х-25/1	92°17'50.8"	46°18'59.7"	2755	~0-20 см гүн бор шаргал шавранцар.	
2		Хөрс дээж №Х-25/2	92°17'58.1"	46°19'10.1"	2724	~20-30 см гүн бор шаргал шавранцар.	
3		Хөрс дээж №Х-25/3	92°17'57.4"	46°18'57.8"	2755	~10-50 см гүн, бор шаргал өнгийн шавранцар.	
4		Хөрс дээж №Х-25/4	92°17'57.4"	46°19'10"	2727	~20-30 см гүнээс бор шаргал шавранцар.	
5	Ус	Ус дээж №У-25/1;	92°14'21.5"	46°21'34.8"	2145	Нүцгэний голын ус нь өнгөгүй, тунгалаг, амтгүй, үнэргүй.	Гадаргын ус
6		Ус дээж №У-25/2	92°17'53.8"	46°18'57.2"	2728	Цайвар бор өнгийн, булингартай ус.	Үйлдвэрлэлийн эргэлтийн усан сан
7		Ус дээж №У-25/3	92°14'21.0"	46°21'34.5"	2145	Нүцгэний голын ус нь өнгөгүй, тунгалаг, амтгүй, үнэргүй.	Гадаргын ус
8	Агаар	Агаар шинжилгээ №А25/1	92°17'44.9"	46°19'04.4"	2791	Уурхайн 1-р ам орчим.	Уурхайн бүс

Орчны хяналт шинжилгээний дүнгээс харахад:

Агаар – Дээж авсан 2 байршил болох ажилчдын тосгон болон уурхайн бүсэд хийсэн агаарын сорьц шинжилгээгээр хүхэрлэг хий, азотын давхар исэл, нүүрстөрөгчийн дутуу исэл, тоос тоосонцорын хэмжээ нь “Агаарын чанар техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4585:2016 стандартад заасан хүлцэх агууламжаас даваагүй байна /Шинжилгээний дүнг хавсралтад хавсаргав/.

Ус – Гадаргын уснаас авсан 1 дээжинд хийсэн усны химийн задлан шинжилгээний дүнгээр “Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага” MNS 4586:1998 болон MNS 6148:2010 стандартын шаардлага хангаж байна /Шинжилгээний дүнг хавсралтад хавсаргав/.

Хөрс – Хөрснөөс авсан 4 дээжинд хөрсний химийн шинжилгээ, хөрсний механик бүрэлдэхүүн, хөрсний хүнд металлыг шинжилсэн /Шинжилгээний дүнг хавсралтад хавсаргав/.

10 АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ШААРДЛАГААР БИЕЛҮҮЛСЭН АРГА ХЭМЖЭЭ

2021 оны БОМТ –ний биелэлтийг дүгнэх үйл ажиллагааны дараагаар тус сумаас тус сумын нутаг дэвсгэрт хувиараа ашигт малтмал олборлогч иргэдийн буруутай үйл ажиллагааны улмаас ухаж эвдрэлд оруулсан газрыг техникийн нөхөн сэргээлтэд оруулах саналыг манай компанид тавьсан. Мөн тухайн орон нутгийн малчдын мал хувиараа ашигт малтмал олборлосон нүх, шурф /4-8 м гүн/ -нд өвлийн ид цастай үед мал унаж үхэх аюул олон тооны мал үхэж үрэгдсэн тул нэн түрүүнд “Хөндийн хэв” гэх газарт ухсан нүх ихтэй газрыг техникийн нөхөн сэргээлтэд оруулах хүсэлт тавьсан.

Эдгээр саналыг үндэслэж бид 2025 оны дүйцүүлэн хамгаалах ажлыг Ховд аймгийн Алтай сумын Бодонч багийн нутаг дэвсгэр “Хөндийн хэв” гэдэг газар техникийн нөхөн сэргээх ажлыг 1 га талбайд хийж гүйцэтгэсэн.

“Талст молор” ХХК –ийн “Оцог хад” уурхайн үйл ажиллагаа нь цаг агаар, газарзүйн онцлогоос шалтгаалж хавар дулааны урь орохоос эхлэж намар хүйтний улирал эхлэх хүртэл 4 сарын 20 –оос 10 –р сарын 01 хүртэл жилд 5 сар гаруй хугацаанд үйл ажиллагаа явуулдаг. 2024 онд тус уурхайн үйл ажиллагаа 2025 оны 04 –р сарын 05 –аас эхлэж 10 –р сарын 05 хүртэл хугацаанд багахан хүчин чадлаар ажилласан.

2025 онд дүйцүүлэн хамгаалах ажлаар техникийн нөхөн сэргээлтийг-1 га, гүйцэтгэн тухайн орон нутгийн засаг даргын тамгын газраас томилогдсон нөхөн сэргээлт хийгдсэн талбайг хүлээн авах комисст хүлээлгэн өгч акт үйлдсэн болно.

11 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Талст молор” ХХК-ийн Байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зорилго:

- о БОНБНУ-ний судалгаагаар урьдчилан гаргасан нөлөөллүүдийг хүлээн зөвшөөрсөн хэмжээнд байлгах
- о Уурхайн нөлөөлөлд өртөж болзошгүй болон хяналтын байршилд мониторинг хийх цэгүүдийг сонгож байгалийн өөрийн өөрчлөлт ба уурхайн нөлөөллөөс үүсэх өөрчлөлтийг харьцуулан судлах бололцоо олдохуйц мэдээлэл бүрдүүлэх
- о Байгаль орчны стандарт, хууль, эрх зүйн баримт бичгийн өөрийн фондтой болж, хэлтсүүдийг бодит мэдээллээр шуурхай хангаж байдлыг сайжруулна.
- Мониторингийн ажлын үр дүнг байгаль орчны менежментийн үйл ажиллагаатай уялдуулан хэрэгжүүлэх 2024 оны байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг ус, агаар, хөрс гэх мэт судалгааны хүрээнд мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран хийгээд байна.

Хүснэгт 9. Удирдлага зохион байгуулалт

Хүснэгт 2: 2025 оны зохион байгуулалт

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв	Хэрэгжүүлсэн хуваарь			Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
			2025 он				
			6 Сар	9 Сар	10 Сар		
	1	2	3	4	5	6	7
1.	71 хүнийг ажлын хувцсаар хангаж ажилласан	-	-	-		Ерөнхий захирал	
2.	хүний хөдөлмөр хамгаалах хэрэгслээр хангаж ажилласан	-	-			Байгаль орчны мэргэжилтэн	
3.	Аюулгүй ажиллагааны дүрэм журмын талаар тайлбарлаж таниулах, сургалт зохион байгуулсан	-	-			Ерөнхий захирал	
	Нийт	-	-	-			

**12 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛӨЛД
ӨРТӨГЧ ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТ**

“Талст молор” ХХК-ийн “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн үндсэн үйл ажиллагаа буюу ашигт малтмал ашиглах лицензтэй талбай нь Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт байрладаг. Тиймээс энэхүү төслийн нөлөөлөлд өртөгчид мөн төсөлд оролцогч талууд нь сумын иргэд, малчид болох юм. 2025 онд сумтай холбоотой асуудлаар дараах хүснэгтэнд үзүүлснээр хамтран ажиллахаар төлөвлөн ажилласан.

Хүснэгт 10. БОМТ, түүний хэрэгжилтийг талуудад тайлагнах

№	БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулсан хугацааны тов	Тайлаг насан зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулсан албан тушаалтан, ажилтан	Зохион байгуулсан газар
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Харьяалагдах аймаг нийслэлийн Байгаль орчны газар	3-аас доошгүй хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр	БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаарх бүрэн тайлан	11-р сарын 1-ний дотор	100,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	Ховд аймаг, БОАЖГ
2.	БОМТ-н хэрэгжилтийг хянах ажлын хэсэг	Төслийн талбайд	БОМТ-н хэрэгжилтийг газар дээр нь хянуулж, үнэлэлт дүгнэлт авах	11-р сарын 30-ны дотор	900,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	Ховд аймаг, Алтай сум, Оцог хадны уурхай
3.	Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны төв байгууллага	Тайлангаа танилцуулж бичгээр санал авна	Тухайн оны БОМТ-ний хэрэгжилт танилцуулж, дараа жилийн БОМТ-г батлуулах	12-р сарын 30ны дотор	100,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	Ховд аймаг, БОАЖГ
4.	Баг /сум/ -ийн иргэдэд тайлагнасан	Багийн даргад тайлагнасан.	БОМТ-ний хэрэгжилтийн талаарх бүрэн тайлан	11-р сарын 1-ний дотор	100,000	Төсөл хэрэгжүүлэгч	Ховд аймаг, Алтай сум, Бодонч баг
	Нийт				1,200,000		

	БОМТ-нд тусгагдсан ажлууд	Биелэлтийн байдал	Тайлбар
1	Усны төбөр	Төлөгдөж биелэгдсэн	Хавсралт хэсэгт төлсөн баримтыг хавсаргасан
2	Газар ашиглах гэрээний төлбөр	Төлөгдөж биелэгдсэн	Хавсралт хэсэгт төлсөн баримтыг хавсаргасан
3	Гадаад болон доторх зам талбайг тогтмол усалгаа хийх	Тогтмол хийгдэж байсан	
4	Гадаад замуудад хайрган хучилт хийх	Хийгдсэн	Кемпээс 1 болон 2 -р амуудруу чиглэсэн замд хийгдсэн
5	Шимт хөрсний овоолгыг технологийн дагуу хадгалах, яанарыг сайжруулах	хийгдсэн	Хашаалж, тогтмол усалгаа үрсэлгээ хийгдэж байсан
6	Ухсан газрыг шимт хөрсөөр дүүргэх, ашиглагдахгүй байгаа зам талбайг янзлах	Ашиглахгүй болсон агааржуулах 2 малталтыг бөглөсөн	Уурхайн бүсэд агааржуулалт гаргах зорилгоор 2 газар ухаш үүссэн энэ цаашид хэрэглэгдэнэ хэрэглэгдэхээ больж булж тагласан
7	Мод бутыг арчлах	Тогтмол усалгаа арчилгаа хийгдэж байсан	
8	Хууль бус алт олборлох үйл ажилгаанд өртөж эвдрэлд орсон газар 1 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн.	Төлөвлөсөн ажил хийгдсэн	Төлөвлөгөөний дагуу “Хөндийн хэв” хэмээх газарт хийгдсэн
9	Булгийн эхийг хамгаалах /Бага хатуун ус гэх газар/	Хийгдэж биелэгдсэн	Төлөвлөгөөний дагуу Барлаг багийн нутаг дэвсгэрт хийгдсэн
10	Алтай сумын төвд мод бут тарих 1,5 га талбайд 1500 ш	Хийгдээгүй	Төлөвлөгөөний дагуу хийгдээгүй учир нь Алтай сумын зүгээс мод тарих талбай бэлдээгүй хашаа хороо татаагүй усалгааны систем хийгдээгүй зэрэг шалгаанаас хийгдээгүй 2026 оны төлөвлөгөөнд нэмж оруулж тарихаар төлөвлөсөн
12	Гал түймэртэй тэмцэх багаж хэрэгсэл бэлдэх	хийгдсэн	18 байршилд хийгдсэн
13	Ажилчдын аюулгүй байдлыг хангах	Хийгдсэн	Анхны тусламжын хайгцагийг г 4 газар бэлдэж байршуулах

			байсан 4 цэгт бэлдэж байршуулсан
14	Ахуйн хог хаягдалыг ангиалан ялгаж,тогтоосон цэгт зориулалтын саванд хадгалах	хийгдсэн	Хавсралт хэсэгт зураг хавсаргасан
15	Хог хаягдалын гэрээ байгуулж ажиллах	Гэрээ байгуулж ажилсан	Хавсралт хэсэгт гэрээг хавсаргассан
16	Аюултай хог хаягдалын агуулах барих	хийгдсэн	Хавсралт хэсэгт зургийг хавсаргасан
17	Агаар орчны хяналт жилд 2 удаа	Хийгдсэн	10 сард хийгдсэн шижилгээний дүнг хавсаргасан
18	Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох	хийгдсэн	9 сард хийгдсэн шижилгээний дүнг хавсаргасан
19	Усны чанарыг тодорхойлох	Хэрэглээний ус,ус хуримтлуулах нуур, голын усанл 2 удаа хийгдсэн	9 сард хийгдсэн шижилгээний дүнг хавсаргасан
20	71 хүнийг ажлын хувцас, хамгаалах хэрэгсэлээр хангах, аюулгүй ажилааны дүрэм журмын талаар тайлбарлаж таниулах сургалт зохион байгуулах	71 хүнээр төлөвлөж биелэлт дээр 120 гаруй хүнд бүх ажлууд хийгдсэн	3 удаа нэгдсэн журмаар сургалтуут хийгдсэн мөн шинээр ажилд орж буй хүн,ажлын байраа сольж буй ажилчнуудад анхан болон давтан зааварчилгааг тогтмол өгч ажилсан

Байгаль орчны төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлууд болон биелэлтийн байдалын хүснэт

2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлсэн нийт зардал

Хүснэгт 11. БОМТ хэрэгжилтийн нийт зардал

№	Авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Нийт зардал /мян.төг/
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	7,771,478
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	1,300,000
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	8,000,000
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	1,460,000

5	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	4,500,000
6	Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	650,000
7	Аймаг, нийслэлийн засаг даргын шаардлагаар биелүүлсэн арга хэмжээ	-
8	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	-
9	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	1,200,000
	НИЙТ ЗАРДАЛ	24,881,478

13 ДҮГНЭЛТ

Ховд аймгийн Алтай суманд байрлах Оцог хад нэртэй гянтболдын уурхайн 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан ажлуудын гүйцэтгэл хийгдэж дууссан бөгөөд 2025 онд хийгдсэн ажлууд нь 100% -ын гүйцэтгэлтэй хийгдсэн.

2025 оны байгаль хамгаалах төлөвлөгөө буюу сөрөг нөлөөллийг бууруулах арилгах арга хэмжээний төлөвлөгөө, нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө болон дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээг бүрэн гүйцэд хийсэн мөн орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг тухай бүрт нь тус тус хийж гүйцэтгэсэн.

2025 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг 100%-ийн гүйцэтгэлтэй хийсэн бөгөөд нийт **24,881,478 төгрөг** зарцуулсан байна.

Тайлангийн хавсралт зурагнууд

Фото зураг 1. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр-ус

Фото зураг 2. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр-хөрс

Фото зураг 3. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр-агаар

Хавсралт 1
9067671 СТА0454
8418262671
2022.10.10

“ОЦОГ ХАД” - НЫ ГЯНТБОЛДЫН УУРХАЙ ОРЧИМД
ХИЙГДСЭН АГААРЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

№	Он, сар, өдөр	Цэгийн нэр	Үзүүлэлтүүд	Шинжилгээний дүн		MNS 4585:2016 стандарт /мг/м³/		
1.	2022 оны 10-р сарын 08-ний өдөр	1-р ам	Хүхэрлэг хий (SO ₂) мг/м³	0.004		0.450		
			Азотын давхар исэл (NO ₂) мг/м³	0.021		0.200		
			Тоос	Утга /мг/м³ /	PM 10.0	PM 2.5	PM 10.0	PM 2.5
				Дундаж	0.016	0.012	0.100	0.050
		Кемп	Хүхэрлэг хий (SO ₂) мг/м³	0.005		0.450		
			Азотын давхар исэл (NO ₂) мг/м³	0.016		0.200		
			Тоос	Утга /мг/м³ /	PM 10.0	PM 2.5	PM 10.0	PM 2.5
				Дундаж	0.088	0.038	0.100	0.050

ШИНЖИЛГЭЭ ХИЙСЭН:

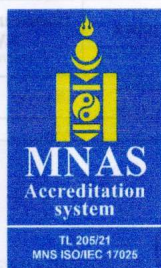
БОШЛ-Н ИНЖЕНЕР *Б.Нансалмаа* Б.НАНСАЛМАА

ХЯНАСАН:

БОШЛ-Н ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР *С.Мавдгаа* С.ЖАВЗАНПАГМА

9/25/25, 4:07 PM

GASI-LIMS

Хүнсний Аюулгүй Байдлын
Үндэсний Лавлагаа Лабораторийн
ерөнхий захирлын 2023 оны 01 сарын
02-ны өдрийн А/02 дугаар тушаалын
1 дүгээр хавсралт Маягт 00-59

ХОВД АЙМГИЙН СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ХЭЛТСИЙН СОРИЛТЫН ЛАБОРАТОРИ
Ховд аймаг, Жаргалант сум, Цамбагарав баг.
Утас: 77431199

ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН
CERTIFICATE OF ANALYSIS

Бүртгэлийн дугаар /Registration number/: 25-692

Шинжилгээ хийлгэх хүсэлт гаргасан газрын нэр : Талст Молор ХХК

/The name of customer's request for analysis/

Дэд лабораторийн нэр /Name of the sub laboratory/: Эрүүл ахуйн хими, хор судлалын
хяналтын лаборатори

Дээжийн тодорхойлолт /Sample description/					
Дээжийн дугаар Sample number	Дээжийн нэр Name of sample	Цувралын дугаар Batch number	Үйлдвэрлэсэн улс The country of original manufacturer	Бүтээгдэхүүний хүчинтэй хугацаа Date of expiry	Дээжийн тоо хэмжээ Quantity of the sample
2058	Хөрс 1		Монгол Улс	Тодорхойгүй	5.0 кг
2059	Ахуйн бохир ус		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2.0 л
2060	Үйлдвэрийн ус		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2.0 л
2061	Нүцгэний гол		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2.0 л
2106	Хөрс 2		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2.0 кг
2107	Хөрс 3		Монгол Улс	Тодорхойгүй	2.0 кг

Хүлээн авсан огноо Date of receipt	Шинжилгээ дууссан огноо Date of test completion	Хэвлэсэн огноо Date of issue of the report
2025 он 09 сар 18 өдөр	2025 он 09 сар 24 өдөр	2025 он 09 сар 25 өдөр

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
2058	MNS ISO 10390:2001	pH	8,1-9,5	8,7
	MNS 3242-1989	Нитрат	130 мг/кг ихгүй	67, мг/кг
2059	MNS ISO 7890-3:2001	Нитрат	15 мг/л ихгүй	19 мг/л
	MNS ISO 10523:2001	pH	6-9	8,6
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	30 мг/л ихгүй	58 мг/л
2060	MNS ISO 7890-3:2001	Нитрат	15 мг/л ихгүй	21 мг/л
	MNS ISO 10523:2001	pH	6-9	8,7
	MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис	30 мг/л ихгүй	89 мг/л
2061	ХХСЛ.7.2.86	Кальци	100 мг/л ихгүй	26 мг/л
	ХХСЛ.7.2.86	Магни	30 мг/л ихгүй	5,5 мг/л
	MNS 4430:2005	Нийт төмөр	0,3 мг/л ихгүй	0,1 мг/л
	MNS ISO 7890-3:2001	Нитрат	50 мг/л ихгүй	12 мг/л
	ХХСЛ.7.2.69	Нитрит	1,0 мг/л ихгүй	0,08 мг/л
	MNS ISO 10523:2001	pH	6,5-8,5	7,3
	MNS 6271:2011	Сульфат	500 мг/л ихгүй	16,5 мг/л
	ХХСЛ.7.2.60	Хатуулаг	7,0 мг-экв/л ихгүй	1,75 мг-экв/л
	MNS 4424:2005	Хлорид	350 мг/л ихгүй	18 мг/л
	MNS 4423:1997	Хуурай үлдэгдэл	1000 мг/л ихгүй	154 мг/л
	MNS 6831:2020	Гидрокарбонат		122 мг/л
	MNS 3242-1989	Нитрат	130 мг/кг ихгүй	68 мг/кг
2106	MNS ISO 10390:2001	pH	8,1-9,5	9,0

9/25/25, 4:09 PM

BMJ-1240

GASI-LIMS

11/10/25 09:28 AM

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
2107	MNS 3242-1989	Нитрат	130 мг/кг ихгүй 130 мг/кг ихгүй	66 мг/кг
	MNS ISO 10390:2001	pH	8,1-9,5	8,8

Санал тайлбар:

Opinions and
interpretation

БАТАЛСАН: ЛАБОРАТОРИЙН
Approved by ЭРХЛЭГЧ:

/М.ОДОНЧИМЭГ/

Энэ шинжилгээний дүн нь зөвхөн шинжилгээ хийсэн дээжид ханаарна.
Шинжилгээний дүнг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

Дээжийн дугаар Sample number	Шинжилгээний аргын стандарт Method of analysis	Шинжилсэн үзүүлэлтийн нэр, хэмжих нэгж Test parameter, unit	Шаардлага Test specification, unit	Шинжилгээний дүн Test results
2107	MNS 3242-1989	Нитрат	130 мг/кг ихгүй 130 мг/кг ихгүй	66 мг/кг
	MNS ISO 10390:2001	pH	8,1-9,5	8,8

Фото зураг 4. Дотоод тээвэрлэлтийн замд хайрган хучилт хийсэн байдал

Фото зураг 5. Дотоод тээвэрлэлтэд тоосжилт дарж усалгаа хийгдсэн байдал

Фото зураг 6. Шимт хөрсний овоолго эхний байдал

Фото зураг 7. Овоолго арчилж янзалсаны дараах байдал

Фото зураг 8. Техникийн нөхөн сэргээлт хийгдэхийн өмнөх зураг

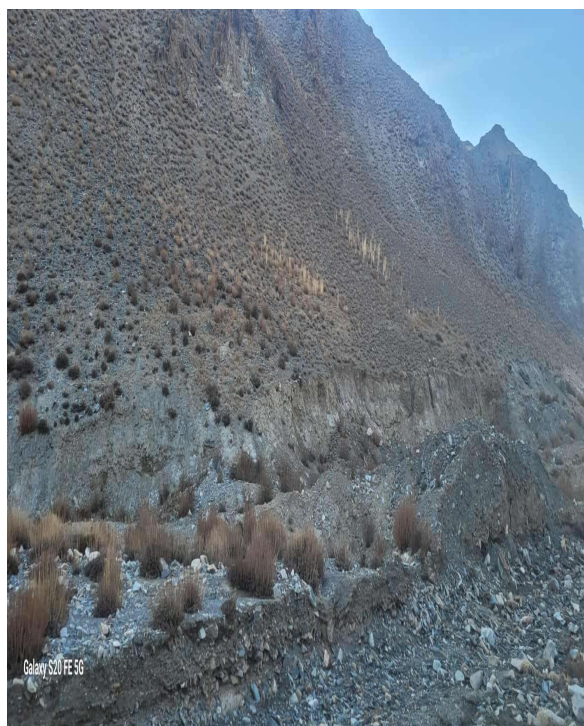

Фото зураг 9. Техникийн нөхөн сэргээлт хийгдээж буй байдал

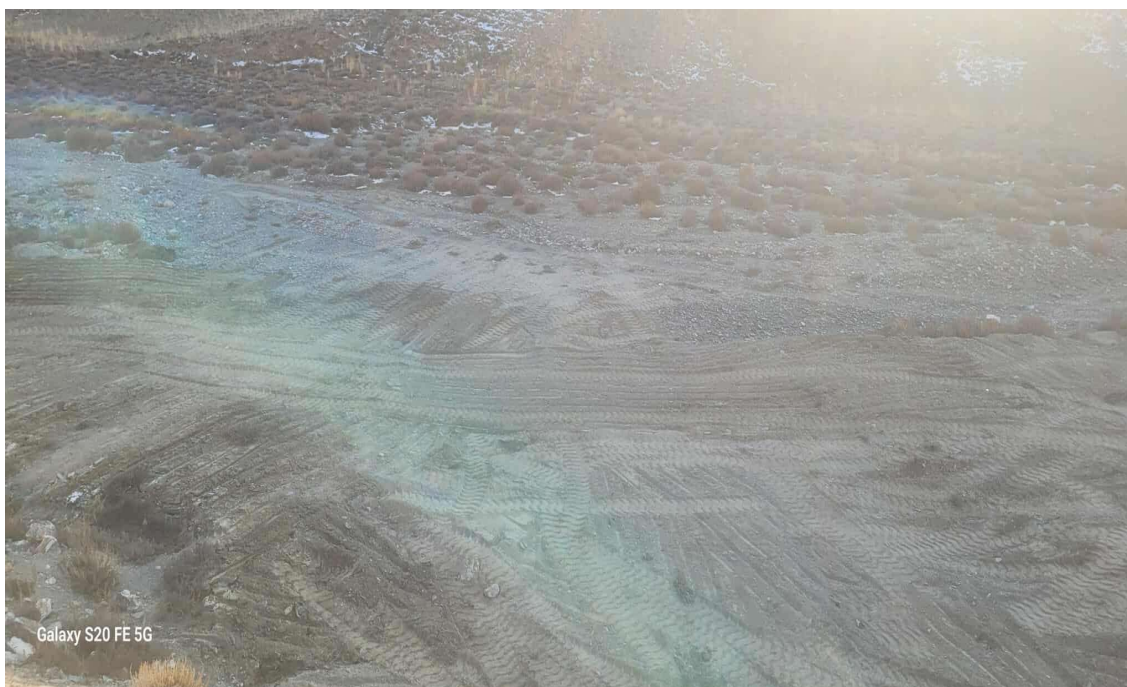

Фото зураг 10 нөхөн сэргээлт хийж дууссаны дараах зураг

Фото зураг 12. Мод бутыг усалж арчилж буй байдал ажил

Фото 14. Удавын булаг хамгаалах ажлын өмнөх үеийн зураг

Фото 15. Булгийн эх хамгаалх ажил хийгдэж байх үеийн зураг

Фото 15. Булгийн эх хамгаалах ажил хийгдэж дууссан үеийн зураг

АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ
ГАЗРЫН ДАРГЫН
ТУШААЛ

2024 оны 08 сарын 14 өдөр

Дугаар 4/63

Улаанбаатар хот

Нөөцийг хүлээн авч, бүртгэх тухай

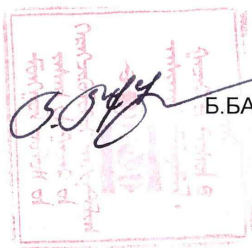
Засгийн газрын Агентлагийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх хэсэг, Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.4 дэх хэсэг, Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2016 оны 23 дугаар тушаалаар батлагдсан Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн дүрмийн 3.1 дэх хэсэг, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2017 оны 07 дугаар сарын 25-ны өдрийн хуралдааны ХХ-13-17 дугаар дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших XV-019692 дугаартай тусгай зөвшөөрлийн талбайд хамаарах “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордын нөөцийг зохиогчийн тооцоолсон хувилбараар хүснэгт №1-ийн дагуу хүлээн авсугай.

2. Хүлээн авсан гянтболдын нөөцийг ашигт малтмалын нөөцийн Улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгэхийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төв /Г.Золсайхан/-д зөвшөөрсүгэй.

3. Ховд аймгийн Алтай сумын нутаг дахь “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордод 2016 онд гүйцэтгэсэн хайгуулын ажлын үр дүнгийн тайланг, тайлангийн бичвэр дискийн хамт ЭБМЗ-ийн хуралдааны дүгнэлт, тушаалыг хүлээн авсан өдрөөс хойш ажлын 5 өдөрт багтаан Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвийн архивт хүлээлгэн өгөхийг “Талст молор” ХХК /Б.Мөнхтөр/-д даалгасугай.

ДАРГА

Б.БААТАРЦОГТ

10 0992

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ
АШИГТ МАЛТМАЛ, ГАЗРЫН ТОСНЫ ГАЗАР
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН
ДҮГНЭЛТ

2018 оны 05 сарын 16 өдөр

Дугаар Т/18-06-05

Улаанбаатар хот

Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших
MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай
зөвшөөрөлтэй “Оцог хад” нэртэй
гянтболдын үндсэн ордыг далд уурхайн
аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн
засгийн үндэслэлийг хэлэлцсэн тухай

“Талст молор” ХХК-ийн захиалгаар Уул уурхайн зураг төслийн “Жи Эм
проект” ХХК боловсруулсан Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших “Оцог хад”
нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн
засгийн үндэслэлд Монгол улсын зөвлөх инженер П.Хангал зөвлөж, Монгол Улсын
зөвлөх инженер Б.Магванжав шинжээчийн дүгнэлт гаргасан байна. Техник-эдийн
засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар
хуралдаанаар авч хэлэлцэж, дараах ДҮГНЭЛТ-ийг гаргаж байна.

1. Техник-эдийн засгийн үндэслэл нь Төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэлийн
танилцуулга, Ордын геологийн судалгаа, далд уурхайн нээлт, Үйлдвэрлэлийн нөөц,
Олборлолт, Уурхайн засвар механик, Хүний нөөц, Дэд бүтэц, Хөдөлмөрийн аюулгүй
байдал, эрүүл ахуй, Байгаль орчин, Төслийн эдийн засаг зэрэг 13 бүлэг, дүгнэлт,
хавсралт материал, хавсралт тооцоо бүхий 170 хуудас тайлбар бичиг, хавсралт 10
зургуудаас бүрдэж байна.

2. MV-020930 тоот тусгай зөвшөөрлийн талбайн “Оцог хад” нэртэй гянтболдын
үндсэн ордын нөөцийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2017 оны 07 дугаар
сарын 25-ны өдрийн хурлын ХХ-13-17 тоот дүгнэлтийг үндэслэн гаргасан АМГ-ын
даргын 2017 оны 08 дугаар сарын 17-ны өдрийн н/63 дугаар тушаалаар бодитой В
зэргээр 40943.763 тн гянтболдын хүдэр, 147.4 тн металл, боломжтой (С) зэргээр
64172.995 тн гянтболдын хүдэр, 312.51 тн металл бөгөөд нийт (В+С) зэргээр
105116.76 тн гянтболдын хүдэр, 459.91 тн металл гэж нөөцийг ашигт малтмалын
нөөцийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлд бүртгүүлсэн байна.

3. Төсөлд үйлдвэрлэлийн нөөцийг бодохдоо ашиглалтын үеийн бохирдлыг
15.6%-аар, хаягдалыг 24.63%-аар тус тус авч тооцсон ба ордыг 3 жилийн хугацаанд
ашиглах бөгөөд энэ хугацаанд 115291.0 м³ уулын цул нурааж, магадласан В
үйлдвэрлэлийн нөөцөд шилжүүлэн 93874.56 м³ хүдэр олборлохоор төлөвлөсөн
байна. Жилийн хүчин чадал 34.0 мян.м³ хүдэр байна.

4. “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг ашиглахад эдийн засгийн үр ашигтай
нөөцөд тулгуурлан далд уурхайн зардал, бүтээгдэхүүн борлуулах үнийг
14000 ам.доллар буюу 33.6 сая.төг-өөр борлуулах эдийн засгийн тооцоог хийж
ТЭЗҮ-ийг боловсруулсан байна.

5. Уурхайн ашиглалтын системийн сонголтыг хийхдээ ордын геологийн тогтоц
болон байршил, хүдрийн биетийн унал, хүдрийн биетийн дундаж зузаан, уурхайн
олборлолтод өртөх нөөцийн доод хил, чулуулгийн шинж чанар, хүдрийн биетийн

000567

сунал ба уналын дагуу хувиралт өөрчлөлт багатай, тасралт эвдрэл бага зэргийг харгалзан үзэж хүдэр хоршоолох ашиглалтын системээр ашиглах нь оновчтой гэж үзжээ.

6. Уурхайд дугуйт ачигч LIUGONG 1ш, тээврийн машин /пад/ TYP1450-12D 3ш, далд уурхайн ачигч JHLTW60 2ш, перфоратор 765D 5ш, перфоратор YSP-45 3ш, ус таталын насос ЦНС-38-176 2ш, ЗМК-1А шпур цэнэглэх машин 1ш, усалгааны машин 1ш, худгийн насос 1ш, тэсэлгээний аппарат 1ш, ачааны машин Foton 1ш, цахилгаан генератор DCA-125K 1ш зэрэг үндсэн тоног төхөөрөмжүүдийг ашиглахаар ТЭЗҮ-д тусгажээ.

7. Ордын хүдрийн баяжигдах шинж чанарын судалгаа “Геологийн төв лаборатори”-д хийгдсэн байна. Туршилтын ажлыг “Талст молор” ХХК-ийн Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордоос авсан 350 кг дээжинд хийсэн байна. Технологийн туршилтын ажлыг гравитацийн аргаар хийж гүйцэтгэсэн ба үр дүнд 65.86%-ийн агуулгатай, 81.56%-ийн металл авалттай, 0.47%-ийн гарцтай баяжмал гарган авч болно гэж үзсэн байна.

8. Олборлолтын явцад техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг Монгол улсын стандарт зааварчилгааны дагуу гүйцэтгэж, уулын ажлын үр дүнд үүссэн ухашийг нөхөн дүүргэж тэгшлэх, тухайн бүсийн уур амьсгалын нөхцөл байдалд тохирсон мод, бутлаг ургамлаар биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлуудыг хийж гүйцэтгэхээр зардлыг төсөлд тусгасан байна.

9. Байгаль орчныг хамгаалах нөхөн сэргээлт ба хаалтын зардалд нийт 68.92 сая төгрөг зарцуулахаар тооцсон байна. Үүнээс байгаль орчин хамгаалах зардалд 7.5 сая.төгрөг, техникийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 37.9 сая төгрөг, биологийн нөхөн сэргээлтийн зардалд 23.52 сая.төгрөг, төслийн хаалтын зардалд 64.02 сая.төгрөг зарцуулахаар тусгажээ.

10. Уурхайн нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ 567.24 тэрбум төгрөг ба төслийн нийт хугацаанд 9.659 тэрбум төгрөгийн борлуулалтын орлого олж, 7.893 тэрбум төгрөгийн зардал гарган, 1.554 тэрбум төгрөгийн цэвэр ашиг олж, хөрөнгө оруулалтаа ашиглалтын 1.61 жилийн хугацаанд нөхөхөөр тооцжээ.

11. Төслийн хугацаанд нийт 1.366 тэрбум төгрөгийн үйл ажиллагааны мөнгөн урсгал бий болох бөгөөд хорогдуулалтын норм тооцсон өнөөгийн цэвэр үнэ цэнэ NPV (10%)=545.6 сая.төг, NPV (15%)=393.4 сая.төг, NPV (20%)=272.8 сая.төг, өгөөжийн дотоод норм 39% гарсан нь төсөл эдийн засгийн хувьд үр ашигтайгаар хэрэгжих боломжтой гэж үзжээ.

12. Төсөл хэрэгжсэнээр улс, орон нутгийн төсөвт 1.774 тэрбум төгрөгийг татвар төлбөр хэлбэрээр төвлөрүүлэх ба 71 хүний ажлын байр шинээр бий болохоор төсөлд тусгажээ.

13. Төсөлд шаардлагатай мэргэжлээр Монгол улсын иргэдийг бэлтгэх, тэдгээрийг ажлын байраар хангах, нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх, нийгмийн өмнө хүлээсэн үүргээ биелүүлж байгаль орчныг нөхөн сэргээх, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн талаар холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байхыг ЭБМЗ-өөс даалгаж байна.

14. Техник, эдийн засгийн үндэслэл нь уншихад ойлгомжтой, цэгц дараалал сайтай, мэргэжлийн түвшинд чанартай сайн боловсруулсан, уурхайг эхлэн байгуулж үйлдвэрлэл явуулах бүхий л шат дамжлага буюу үйл ажиллагааг хамарсан, уулын ажлын төлөвлөгөө боловсруулах зэрэгт туслах үндсэн баримт бичиг болжээ.

15. Хөдөрмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, дүрэм журмуудыг чанд мөрдөж ажиллах мөн ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийг улсад

хохиролгүйгээр борлуулалтын гэрээнд тусгаж ажиллахыг “Талст молор” ХХК-нд зөвлөмж болгов.

16. Энэхүү техник, эдийн засгийн үндэслэл нь ЭБЭХ-ийн сайдын 2012 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 074-р тушаалаар баталсан “Ашигт малтмалын баялгийн урьдчилсан үнэлгээ, ашигт малтмалын ордын нөөцийг ашиглах боломжийн урьдчилсан үнэлгээ, уул уурхайн төслийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд тавигдах үндсэн шаардлагууд ба техник, эдийн засгийн үндэслэл хүлээн авах журам”-ын дагуу гүйцэтгэгдсэн байна гэж үзлээ.

17. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгагдсан техник, технологийн сонголт, уулын ажлын төлөвлөлт, цахилгаан болон усан хангамж, дэд бүтэц, байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээлт, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуй, төслийн эдийн засгийн үнэлгээг боловсруулсан Уул уурхайн зураг төслийн “Жи Эм прожект” ХХК хариуцах, түүний үнэн бодит байдал, чанарт гаргасан дүгнэлтийг шинжээч Монгол улсын зөвлөх инженер Б.Магванжав хариуцах.

18. Техник-эдийн засгийн үндэслэлд тусгасан уурхайн хүчин чадал, техник тоног төхөөрөмж, технологи, эдийн засгийн тооцоог өөрчлөх тохиолдолд уг техник-эдийн засгийн үндэслэлд тодотгол хийлгэж, ЭБМЗ-ийн салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлж байх нь зүйтэй.

19. Захиалагч компани Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг хүлээн авах тухай Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэр гарснаас хойш 5 хоногт багтаан Техник-эдийн засгийн үндэслэлийг Эрдэс баялгийн мэдээллийн технологийн төвд холбогдох шаардлагад нийцүүлэн хүлээлгэн өгөх үүрэгтэй. Энэ үүргээ хэрэгжүүлээгүй тохиолдолд Геологи, уул уурхайн асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны байгууллагын дарга гаргасан шийдвэрээ түдгэлзүүлэх, цуцлах эрхтэйг анхааруулах нь зүйтэй.

Техник-эдийн засгийн үндэслэлд хийсэн шинжээчийн дүгнэлт, зөвлөлийн гишүүдийн саналыг үндэслэн Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн Салбар хуралдаанаас Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргад Ашигт малтмалын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.4, 48 дугаар зүйлийн 48.4, Газрын хэвлийн тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.2 дахь хэсгүүд болон энэ дүгнэлт, холбогдох хуулийн заалтуудыг тус тус үндэслэн “Ховд аймгийн Алтай сумын нутагт орших MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй “Оцог хад” нэртэй гянтболдын үндсэн ордыг далд уурхайн аргаар ашиглах төслийн техник-эдийн засгийн үндэслэл”-ийг хүлээн авах шийдвэр гаргахыг уламжлахаар шийдвэрлэв.

ТАНИЛЦСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ДЭЛГЭРЖАРГАЛ

ХУРАЛДААНЫГ УДИРДСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

Б.ЭЛБЭГЗАЯА

БОЛОВСРУУЛСАН:

ЭРДЭС БАЯЛГИЙН МЭРГЭЖЛИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН САЛБАР ЗӨВЛӨЛИЙН
НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА

С.ГАН-ОЧИР

“ОЦОГ ХАД” ГЯНТБОЛДЫН
ҮНДСЭН ОРД

15:13

5G

<

AA

-Шилжүүлгийн мэдээлэл-Банк дотор

T

Худалдаа Хөгжлийн Банк

27 Oct

☆

To: URANCHIMEG9@YAHOO.COM

Худалдаа Хөгжлийн Банк

Огноо: 2025.10.27 13:49:19

Шилжүүлгийн мэдээлэл

Журналын №: 290053575

Системийн огноо: 2025.10.27

Нэр: ТАЛСТМОЛОР ХХК

Илгээгч	Дансны дугаар:	Нэр	Дүн	Ханш
	474061996	ТАЛСТМОЛОР ХХК	960,000.00 MNT	1.00
/ есөн зуун жаран мянган төгрөг /				
Хүлээн авагч	Банкны дугаар:	Банкны нэр		
	040000	Худалдаа Хөгжлийн Банк	960,000.00 MNT	1.00
	Дансны дугаар	Нэр		

Гүйлгээний утга:
EB -2251005132433-Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж-Ховд

Танд баярлалаа

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан
Салбар, тооцооны төв:
Гарын үсэг:

Тамга:

Огноо: _____ Он ____ Сар ____ Өдөр

Delete

Reply

Forward

Move

More

Хог хаягдалын хураамж төлбөрийн баримт

“ТАЛСТ МОЛОР” ХХК

“ОЦОГ ХАД” ГЯНТБОЛДЫН
ҮНДСЭН ОРД

40

16:41

Done itax.mta.mn

 **ТАТВАР ТӨЛСӨН БАРИМТ № -
2251200569157**

ТТД /	37900824131 / 9068007
Регистр:	
Татвар	Ховд аймгийн Үенч сумын засаг
төлөгчийн	даргын тамгын газар
нэр:	
Татварын	01030708 - Ахуйн хэрэглээний ус,
төрөл:	рашаан ашигласны төлбөр
Харъяалах	Ховд / Үенч
татварын	
алба:	
Төлсөн дүн:	4,015,616.00
Гүйлгээний	2025-12-05 16:40:12
огноо:	
Гүйлгээний	2251200569157 33101528539 Ховд
утга:	аймгийн Үенч сумын засаг даргын
	тамгын газар;ХУДАЛДАА
	ХӨГЖЛИЙН БАНК;О
Татварын	100161200944 / Хо.Үе Ус, рашааны
данс:	төлбөр
Төлөлтийн	MOST
хэлбэр:	

Ус рашааны төлбөр төлсөн баримт

 МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
Төлбөрийн баримтын дугаар: 1250219218492

ТТД/Регистр: 5774047
Татвар төлөгчийн нэр: Талстмолор
Татварын төрөл: 01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба: Ховд
Төлсөн дүн: 8,908.00 ₮
Гүйлгээний огноо: 2025-05-23 16:47:42
Гүйлгээний утга: 1250219218492 33101528539 Талстмолор
474061996ХУДАЛДАА ХӨГЖЛИЙН БАНҚО

 МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
Төлбөрийн баримтын дугаар: 1250219081734

ТТД/Регистр: 5774047
Татвар төлөгчийн нэр: Талстмолор
Татварын төрөл: 01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба: Ховд
Төлсөн дүн: 3,560.00 ₮
Гүйлгээний огноо: 2025-05-23 16:47:34
Гүйлгээний утга: 1250219081734 33101528539 Талстмолор
474061996ХУДАЛДАА ХӨГЖЛИЙН БАНҚО

 МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
Төлбөрийн баримтын дугаар: 1250219020732

ТТД/Регистр: 5774047
Татвар төлөгчийн нэр: Талстмолор
Татварын төрөл: 01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба: Ховд
Төлсөн дүн: 3,564.00 ₮
Гүйлгээний огноо: 2025-05-23 16:48:00
Гүйлгээний утга: 1250219020732 33101528539 Талстмолор
474061996ХУДАЛДАА ХӨГЖЛИЙН БАНҚО

 МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
Төлбөрийн баримтын дугаар: 1250219017894

ТТД/Регистр: 5774047
Татвар төлөгчийн нэр: Талстмолор
Татварын төрөл: 01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба: Ховд
Төлсөн дүн: 3,560.00 ₮
Гүйлгээний огноо: 2025-05-23 16:47:38
Гүйлгээний утга: 1250219017894 33101528539 Талстмолор
474061996ХУДАЛДАА ХӨГЖЛИЙН БАНҚО

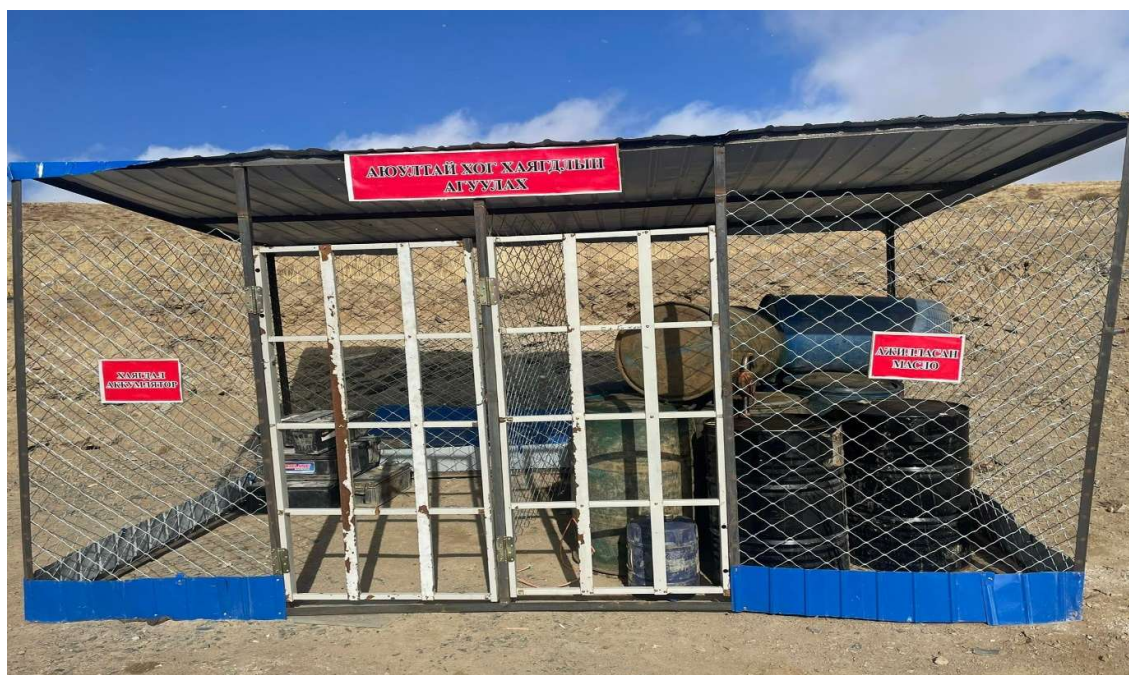
 МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
Төлбөрийн баримтын дугаар: 1250219061595

ТТД/Регистр: 5774047
Татвар төлөгчийн нэр: Талстмолор
Татварын төрөл: 01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба: Ховд
Төлсөн дүн: 64,582.00 ₮
Гүйлгээний огноо: 2025-05-23 16:47:49
Гүйлгээний утга: 1250219061595 33101528539 Талстмолор
474061996ХУДАЛДАА ХӨГЖЛИЙН БАНҚО

 МОНГОЛЫН ТАТВАРЫН АЛБА
Төлбөрийн баримтын дугаар: 1250219025897

ТТД/Регистр: 5774047
Татвар төлөгчийн нэр: Талстмолор
Татварын төрөл: 01030731 - Газрын төлбөр-Дэд алба
Харьяалах татварын алба: Ховд
Төлсөн дүн: 21,688.00 ₮
Гүйлгээний огноо: 2025-05-23 16:47:57
Гүйлгээний утга: 1250219025897 33101528539 Талстмолор
474061996ХУДАЛДАА ХӨГЖЛИЙН БАНҚО

Газар ашигласаны төлбөр төлсөн баримт

Аюултай хог хаягдал болон ахуйн хогийг ангилан ялгах агуулахын зураг

ХОВД АЙМГИЙН АЛТАЙ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ХАТАНБААТАР

БАТЛАВ:

“ТАЛСТ МОЛОР” ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ Б.МӨНХТӨР

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ

2025.05.20 Алтай сум

Гэрээний зорилго:

Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуулийг хэрэгжүүлж хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хог хаягдлыг дахин боловсруулах ангилах, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах, эргүүлэн ашиглах, устгах зорилготой.

Гэрээний эрх зүйн үндэслэл:

-Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хууль
-Монгол улсын Ариун цэврийн тухай хууль

Гэрээ байгуулагч талууд:

Нэг талаас Ховд аймгийн Алтай сумын Засаг даргын Тамгын газрыг төлөөлж Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч Б.Мөнхцэцэг, нөгөө талаас “Талст молор” ХХК-ийн “Оцог хад” уурхайн дарга Х.Баатаржав нар тохиролцож 2025 оны 05 дугаар сарын 20-ний өдрөөс 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ийг хүртэлх хугацаагаар энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. ААН байгууллагын эрх үүрэг

1.Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуулийн 10 дугаар зүйл, 20 дүгээр зүйлийн заалт, Алтай сумын ИТХ-ын 2021 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн 3 дугаар хуралдааны 3/05 дугаар тогтоолыг үндэслэн хог хаягдал гаргасны төлбөрт жилд 960.000 төгрөгийг Алтай сумын татварын орлогын 100160100947 тоот дансанд 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ны дотор төвлөрүүлэх.

2.ААН, байгууллага өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэх, тээвэрлэх, хог хаягдлын талаарх дүрэм журам, стандартын шаардлагыг хангаж, зориулалтын цэгт хаяж байх.

3.Аюултай хог хаягдлыг аюултай хог хаягдлын төвлөрсөн байгууламж эсвэл тогтоосон цэгт зөөн тээвэрлэж булшлах.

4.Үйл ажиллагааны явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ түүний тухай мэдээллийг сумын Засаг даргын Тамгын газарт үнэн зөв мэдээлж байх.

5.Хог хаягдлыг ангилан хаях талаар зохих мэдээллийг ажилтнууддаа эзэмшүүлж, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг ханган ажиллах

Хоёр: Сумын ЗДТГ-ын эрх үүрэг

1.Нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд Хог хаягдлын тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх

2.Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдлын үйлчилгээний хураамжийн төлөлтөд хяналт тавих

3.Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийг үндэслэн ААН, байгууллагаас хог хаядал гаргасан төлбөр нэхэмжлэх

4.Хуулиар олгогдсон эрхийн дагуу ААН, байгууллага өөрийн ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлын хэмжээний талаар өгч буй мэдээлэл, орчны ариун цэврийн байдалд хяналт тавих эрхтэй.

5.Хог хаягдлыг ил асгах, орчин тойрныг бохирдуулах, ариун цэврийн шаардлага хангаагүй нөхцөлд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхгүйгээр Зөрчлийн тухай хуулийн 6.1 дүгээр зүйлийн хүрээнд хариуцлага хүлээлгэнэ.

Гурав. Бусад

3.1.Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

3.2.Гэрээний биелэлтийг тухай бүрд нь дүгнэнэ.

3.3.Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болно.

3.4.Талуудын хооронд үүссэн маргааныг эвийн журмаар шийдвэрлэхийг эрхэмлэх бөгөөд эс зөвшөөрвөл холбогдох шатны шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

АЛТАЙ СУМЫН
БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХЯНАЛТЫН
УЛСЫН БАЙЦААГЧ Б.МӨНХЦЭЦЭГ

УУРХАЙН ДАРГА БААТАРЖАВ

Хог хаягдалын гэрээ

“ТАЛСТ МОЛОР” ХХК

“ОЦОГ ХАД” ГЯНТБОЛДЫН
ҮНДСЭН ОРД

2025 оны 12 сар 4-ны өдөр

Тус сумын Бодонч багийн нутагт ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшдэг
“Талст Молор” ХХК-ны 2025 оны Байгаль орчныг хамгаалах менежмент төлөвлөгөөнд
тусгагдсан ажлын хүрээнд Булгийн эх хамгаалах ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.

1. Алтай сумын Барлаг багийн нутагт орших “Бага хатуун ус”-н эхийг хашиж
хамгаалсан.

Төлөвлөгөөнд тусгагдсан булгийн эх хамгаалах ажлыг хугацаанд нь чанартай
гүйцэтгэж ажлын хэсэгт шалгуулан хүлээлгэн өгсөн болохыг гэрчилж энэхүү актыг
үйлдэв.

/зургийг хавсралтаар оруулав/

АКТ ГАРГАСАН:

Комиссийн дарга:

Алтай сумын Засаг даргын орлогч

Жишүүд: Алтай сумын БОХУБ

Үенч, Бодонч, Булган голын сав газрын

захиргааны БОХУБ

Н.Нандинцэцэг

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“Талст молор” ХХК-ийн

Уурхайн дарга:

Уулын инженер:

Х.Баатаржав

Х.Мөнхсайхан

Булгийн эх хамгаалсан акт

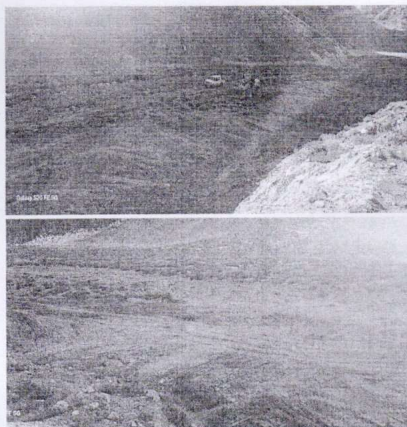
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2023 оны 09 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А/439
дугаар тушаалын хоёрдугаар хавсралт

ЭВДЭРСЭН ГАЗАРТ НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН ГАЗРЫГ ХҮЛЭЭЖ АВАХ АКТ

2025 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр

1. Байршлын мэдээлэл		
1.1.	Аймаг, нийслэлийн нэр	Ховд
1.2.	Сум, дүүргийн нэр	Алтай сум, Бодонч баг
1.3.	Газрын нэр	Хөндийн хэв
2. Нөхөн сэргээлт хийсэн байгууллагын мэдээлэл		
2.1	Нөхөн сэргээлт хийсэн аж ахуй нэгжийн нэр, регистр	"Талст молор" ХХК РД:5774047
2.2	Хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр	"Талст молор" ХХК-ний "Оцог хад" гянтболдын уурхайг далд аргаар ашиглах төслийн 2025 оны байгаль орчны менежмент төлөвлөгөөний биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд буюу ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн хөрөнгөөр
2.3	Тус газрын эвдрэлд өртсөн шалтгаан	Хууль бус үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орж эзэнгүй орхигдсон.
2.4	Тус талбайд нийт эвдрэлд өртсөн талбайн хэмжээ (га)	1 га
2.5	Газрын хэвлийн нөхөн сэргээлт хийх мэргэжлийн байгууллагын эрхтэй эсэх, зөвшөөрлийн дугаар	Үгүй
3. 2025 онд хүлээлгэн өгч буй нөхөн сэргээлтийн мэдээлэл		
Техникийн нөхөн сэргээлт Тухайн жилийн төлөвлөгөөнд туссаны дагуу зөвхөн техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. - Талбайн хэмжээ (га) -1 - Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)- 3.0 сая		Биологийн нөхөн сэргээлт - Талбайн хэмжээ (га) - Биологийн нөхөн сэргээлтэд ашигласан мод, сөөг, ургамлын зүйлийн нэр, ургамалжуулсан байдал - Зардлын хэмжээ (төгрөгөөр)
4. Орон зайн мэдээлэл		

4.1 Нөхөн сэргээлт хийгдсэн газрын фото зураг

4.2. Хэмжилт, зураглал

- Кадастрын зураглал хийсэн мэргэжлийн байгууллага болон хэмжилт хийсэн хүний нэр:
Б.Ариундолгор
- Хэмжилтэд ашигласан программ, тоног төхөөрөмж,
- ArcGIS 10.8
- GPS-Garmen 32
- Холбогдох утас: 94032727
Гарын үсэг:

4.3 Нөхөн сэргээлт хийсэн газрын солбицол

Жич: 4-өөс доошгүй эргэлтийн цэгийн солбицол байна.

№	Өргөрөг	Уртраг
Техникийн нөхөн сэргээлт		
1-р хэсэг		
1	46° 19' 2.730" N	92° 21' 49.130" E
2	46° 19' 2.513" N	92° 21' 50.172" E
3	46° 19' 1.151" N	92° 21' 50.312" E
4	46° 18' 59.890" N	92° 21' 50.252" E
5	46° 18' 59.690" N	92° 21' 49.170" E
6	46° 19' 1.349" N	92° 21' 49.094" E
7	46° 19' 2.730" N	92° 21' 49.130" E
2-р хэсэг		
1	46° 18' 59.030" N	92° 21' 51.380" E
2	46° 18' 58.993" N	92° 21' 52.560" E
3	46° 18' 58.333" N	92° 21' 52.241" E
4	46° 18' 58.362" N	92° 21' 51.862" E
5	46° 18' 58.441" N	92° 21' 51.312" E
6	46° 18' 59.030" N	92° 21' 51.380" E
3-р хэсэг		
1	46° 18' 37.480" N	92° 22' 17.240" E
2	46° 18' 38.060" N	92° 22' 17.986" E
3	46° 18' 35.990" N	92° 22' 22.760" E
4	46° 18' 35.650" N	92° 22' 21.970" E
5	46° 18' 34.860" N	92° 22' 22.130" E
6	46° 18' 31.931" N	92° 22' 19.615" E
7	46° 18' 32.240" N	92° 22' 19.190" E
8	46° 18' 35.620" N	92° 22' 20.800" E
9	46° 18' 37.480" N	92° 22' 17.240" E
4-р хэсэг		
1	46° 18' 46.060" N	92° 22' 2.010" E
2	46° 18' 46.457" N	92° 22' 2.675" E
3	46° 18' 45.905" N	92° 22' 3.547" E
4	46° 18' 44.901" N	92° 22' 4.208" E

5	46° 18' 44.258" N	92° 22' 2.959" E
6	46° 18' 44.701" N	92° 22' 2.360" E
7	46° 18' 46.060" N	92° 22' 2.010" E

Нөхөн сэргээлт хийсэн газарт хэмжилт хийж талбайн хэмжээг тогтоон полигон хэлбэрээр shape.file үүсгэн флаш болон CD-нд хуулж акттай хавсаргана.

5. Мэдээллийн сангийн бүртгэл

Нөхөн сэргээлтийг хүлээн авсан ажлын хэсэг нь Байгаль орчны мэдээллийн сангийн www.eis.mn цахим системийн Нөхөн сэргээлтийн мэдээллийн дэд санд заавал бүртгүүлнэ.

Мэдээлэл оруулсан хүний нэр, албан тушаал: Б.Ариундолгор, БОГ-ын мэргэжилтэн

Гарын үсэг:

Огноо:

Нэмэлт мэдээлэл:

Хууль бус ашигт малтмал олборлох үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орж эзэнгүй орхигдсон.

Нөхөн сэргээлтийн ажил нь холбогдох хууль, журам, стандартад нийцсэн талаарх ажлын хэсгийн дүгнэлт:

Ажлын хэсгийн зүгээс тус газарт хийгдсэн нөхөн сэргээлтийн ажлыг стандартад нийцсэн гэж үзэж хүлээн авахаар шийдвэрлэлээ.

Эвдэрсэн газрын техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайд орон нутгийн захиргааны байгууллагаас хяналт тавьж, дахин олборлолт явуулахгүй байх, цаашид биологийн нөхөн сэргээлт хийлгэхэд анхаарч ажиллах шаардлагатай.

АКТ ГАРГАСАН:

Комиссын дарга:

Нарийн бичгийн дарга:

Ч.Нэргүй /Байгаль орчны газрын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч/

Б.Ариундолгор /Байгаль орчны газрын газар, газрын хэвлий, түүний баялагийн ашиглалт хамгаалалт, нөхөн сэргээлт хариуцсан мэргэжилтэн/

Гишүүд:

Б.Наранзул /Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газрын мэргэжилтэн/

Б.Мөнхцэцэг /Алтай сумын байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч/

Э.Энхбаяр /Алтай сумын Бодонч багийн Засаг дарга/

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

Б.Мөнхтөр /"Талст молор" ХХК-ний захирал/

нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн хүлээлцсэн акт

БАТЛАВ
ҮЕНЧ БОДОНЧ БУЛГАН ГОЛЫН
САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГААНЫ
ДАРГА.....Б.БАТЗОРИГ

БАТЛАВ
ТАЛСТ МОЛОР ХХК
ЗАХИРАЛ.....Б.МӨНХТӨР

УС АШИГЛУУЛАХ ГЭРЭЭ

2025 оны 10 дугаар сарын 16-ны өдөр Дугаар-1 Ховд аймаг Булган сум

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1 Усны тухай хуулийн 26.4, 26.6, 26.7,29,1-д заасны дагуу Ус ашиглуулагчийг төлөөлж сав газрын захиргааны Усны чанар, экологи төлбөрийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн Насанбат овогтой Нандинцэцэг, Ус ашиглагчийг төлөөлж Талст молор ХХК-ийн уурхайн дарга Ганболд овогтой Алтангэрэл нар Ховд аймаг Алтай суманд орших 9011444150 тоот улсын бүртгэлийн, 5774047 регистрийн дугаартай, MV-020930 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшдэг “ТАЛСТ МОЛОР” ХХК-ийн энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатайгаар байгуулав.

1.2. Гэрээг монгол хэлээр 2% үйлдэж талуудад нэг нэг хувь хадгалагдах бөгөөд аль ч хувь нь хуулийн хүчинтэй баримт мөн.

1.3. Энэхүү гэрээнд тусгагдаагүй зүйлийг Монгол Улсын холбогдох хуулиар зохицуулна.

Хоёр. Гэрээний нөхцөл

2.1. Ус ашиглах зориулалт. Хүдрийг далд аргаар олборлон гянтболдыг гравтацийн аргаар баяжуулах зориулалтаар

2.2. Ашиглах усны хэмжээ, 33398.4 м³/жил

2.3. Тухайн сард ногдох төлбөрийг ус ашиглагч өөрөө тодорхойлж сар бүрийн 20-ны дотор Ховд аймгийн Төрийн сангийн орон нутгийн татварын дансанд товлорүүлнэ (Ховд аймгийн Үенч сумын Төрийн сангийн дансанд төлбөрийн 2025 оны жилийн эцсийн тооцоог 2026 оны 1 дүгээр сарын 10-ны дотор хийсэн байна.

2.4. Унд ахуй болон үйлдвэрлэлийн зориулалттай усны хэрэглээг Ховд аймгийн Үенч сумын Нүцгөний гол, Ховд аймгийн Алтай сумын Хөндийн голуудаас зөөврөөр авч ашиглана.

Ус ашиглуулах дүгнэлт дугаар E-2506-000223 -ийн дагуу ноогдуулсан нийт төлбөр : 8015616.00 төгрөг /Найман сая арван таван мянга зургаан зуун арван зургаан төгрөг/

2.5 Ус ашиглуулах дүгнэлтээр урьдчилсан байдлаар тооцсон төлбөрийн хэмжээ /3015616.00 төгрөг/ -ээс Ус ашиглуулах гэрээг дүгнэхдээ үйл ажиллагаа явуулсан гүйцэтгэлээр тооцож оруулна.

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг, хариуцлага

3.1. Гэрээ байгуулагч талууд нь Усны тухай хуулийн 7.5, 10.1.10, 13.1.1, 13.1.5, 18.1.4, 19.1.2, 19.1.4, 26.1, 30.1, 30.2, 31.1.1 –д заасан эрх эдэлж үүрэг хүлээнэ.

3.2. Усны нөөц ашигласны төлбөрийг гэрээт хугацаандаа төлөөгүй тохиолдолд Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай хуулийн 25.3 дахь заалтыг үндэслэн хариуцлага хүлээлгэх болно.

3.3. Иргэн аж ахуйн нэгж, байгууллагатай байгуулсан ус ашиглах гэрээг Монгол улсын усны тухай хуулийн 29.3 дах заалтыг үндэслэн дараах тохиолдолд зөвшөөрөл олгогчийн санаачлагаар хугацаанаас нь өмнө цуцална.

3.3.1. Ус ашиглагчийн үүрэг болон гэрээнд заасан үүргээ бислүүлээгүй,

3.3.2 Байгаль орчныг хамгаалах тухай болон усны тухай хууль тогтоомж зөрчсөн,

3.3.3 Ус ашигласны болон бохирдуулсны төлбөрийг тогтоосон хугацаанд нь төлөөгүй,

3.3.4. Усны эх үүсвэрийг бохирдуулсан;

3.3.5. Усны тоолуур болон тохиргооны тоног төхөөрөмж суурилуулаагүй буюу ашигласан усны тооцоог хуурамчаар тооцсон;

3.3.6 Сав газрын захиргааны шийдвэрээр,

3.4. Ус ашиглагч нь мэргэжлийн усны менежертэй болох

3.5 Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээг 2022 онд багтаан хийлгүүлэх,

Дөрөв. Бусад

4.1. Гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарж баталгаажуулсан өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

4.2. Ус ашиглуулах дүгнэлт, ус ашиглах зөвшөөрөл нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

4.3 Гэрээний биелэлтийг талууд 2026 оны 03-р сарын 10-ны дотор, дүгнэж протокол үйлдэнэ. Протоколд бодитоор хэрэглэсэн ус болон төлбөрийн мэдээллийг тодорхой тусгана.

4.4. Талуудын тохиролцсоноор гэрээнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулж болох ба бичгээр үйлдэнэ.

4.5. Иргэн аж ахуйн нэгж, байгууллагатай байгуулсан ус ашиглах гэрээг Монгол улсын усны тухай хуулийн 29.3 дах заалтыг үндэслэн дараах тохиолдолд зөвшөөрөл олгогчийн санаачлагаар хугацаанаас нь өмнө цуцалж болно.

4.6. Гэрээг биелүүлэх явцад үүссэн маргааныг талууд эв зүйгээр зохицуулах бөгөөд асуудлыг хэлэлцээрийн журмаар шийдвэрлэх боломжгүй тохиолдолд хариуцагчийн харъяах шүүхэд хандаж шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН ТАЛУУД:

Ус ашиглуулагч: Үенч-Бодонч-Булган голын сав газрын захиргаа Ховд аймаг Булган сум Далт баг

Усны чанар төлбөрийн асуудал хариусан
мэргэжилтэн: *Н.Нандинцэцэг*.....Н.Нандинцэцэг
Утас: 94003196, 99318321

Ус ашиглагч: Талст молор ХХК
Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, 18-р хороо, 13 –р хороолол, 1716, 13 тоот

Талст молор ХХК-ийн уурхайн
дарга: *Г.Алтангэрэл*.....Г.Алтангэрэл
Утас: 99040431